

בש"פ 7083/18 - אליאב אסולין נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 7083/18

לפני: כבוד השופט מ' מזוז

העורר: אליאב אסולין

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על מעצר עד תום ההליכים

תאריך הישיבה: ט"ו בחשון התשע"ט (24.10.2018)

בשם העורר: עו"ד יוני דדון; עו"ד לימור לוי מלאך דדון

בשם המשיבה: עו"ד שרית רייך אבניאל

החלטה

1. ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בחיפה (השופט א' פורת) מיום 20.9.2018 במ"ת 16606-03-18, אשר דחה את בקשתו של העורר לפי סעיף 52 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים) לעיין מחדש בהחלטה לעצור אותו עד לתום ההליכים נגדו.

2. ביום 8.3.2018 הוגש בבית המשפט המחוזי בחיפה כתב אישום נגד ארבעה נאשמים - העורר, רותם זיסק (להלן: זיסק) ושני נאשמים נוספים, המייחס להם עבירות של סחר בסמים והחזקת סמים שלא לצריכה עצמית. לעורר יוחסו שתי עבירות של סחר בסם מסוכן (200 גרם MDMA ו- 565 גרם חשיש), עבירה של ניסיון לסחר בסם מסוכן ושתי עבירות של החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית.
3. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה למעצרו של העורר ושל זיסק עד לתום ההליכים נגדם. ביום 26.3.2018 הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים לאחר שלא הייתה מחלוקת על קיומן של ראיות לכאורה, ומשנקבע כי לעורר "שליטה בעולם הסם בסוגים שונים" וכי אין בחלופת מעצר כדי לאיין את המסוכנות הנשקפת ממנו, ולפיכך אין מקום לבחינת חלופות מעצר. גם זיסק נעצר עד לתום ההליכים.
4. כנגד החלטה זו של בית המשפט המחוזי הגיש העורר ערר לבית משפט זה (בש"פ 3033/18), אשר נדון יחד עם ערר דומה שהוגש על ידי זיסק (בש"פ 3023/18). מאחר ובינתיים נתנה המדינה הסכמתה במסגרת ערר של אחד הנאשמים האחרים בפרשה (ערן ברכה) לקבלת תסקיר מעצר, הורה בית משפט זה ביום 29.4.2018 על קבלת תסקיר מעצר גם בעניינם של העורר וזיסק, אשר יתייחס גם לאפשרות של מעצר בפיקוח אלקטרוני, ולאחר מכן ישמע בית המשפט את טיעוני הצדדים "ויחליט כחוכמתו".
5. בתסקיר שהוגש בעניינו של העורר, אשר הוגדר על ידי בית המשפט המחוזי כתסקיר בעל אופי שלילי, ציין שירות המבחן כי לעורר העדר רצון מספק להסתלק מעולם הסמים וכי הוא לא מצוי בשלב של הפנמה מלאה של הצורך בקבלת טיפול. שירות המבחן העריך כי נשקף מהעורר סיכון גבוה וכי חלופת מעצר שהוצעה אינה עונה על הדרישה להרחקת גיאוגרפית לנוכח קשרים בעייתיים באזור מגורי העורר וכאשר חלק מן המעשים בוצעו לכאורה במקום חלופת המעצר. לאור האמור הגיע שירות המבחן למסקנה כי לא ניתן להמליץ על שחרור העורר לחלופת מעצר.
6. בינתיים נידון עניינו של זיסק במותב אחר, וביום 13.9.2018 הוחלט על המרת מעצרו למעצר בפיקוח אלקטרוני, בין היתר משום התרשמותו של בית המשפט כי "חל אצל המבקש כאן מפנה מאז מעצרו".
7. ביום 20.9.2018 נערך הדיון בעניינו של העורר לאחר שנתקבל בעניינו תסקיר משלים לבחינת אפשרות לחלופה של מעצר בפיקוח אלקטרוני. במסגרת הדיון טען העורר לאפליה. לטענתו, מאחר שזיסק ויתר הנאשמים בתיק שוחררו לחלופה או נעצרו בפיקוח אלקטרוני אין הצדקה שהוא ימשיך לשהות במעצר תחת סורג ובריא. בית המשפט המחוזי עיין בתסקיר המשלים שהוגש והגיע למסקנה כי לא ניתן להורות על שחרור העורר לחלופת מעצר. בהחלטתו ציין בית המשפט כי רמת מסוכנותו של העורר גבוהה, כפי שציין שירות המבחן, וכי ספק אם ביכולתם של המפקחים המוצעים לוודא ניקיון מסמים לשימוש עצמי והמשך קשרים חברתיים. על כן, בית המשפט ראה לנכון שלא לסטות מההמלצה השלילית של שירות המבחן והורה על המשך מעצרו עד לתום ההליכים. בית המשפט דחה אף את טענת האפליה שהעלה העורר. נקבע כי קיים שוני בין העורר לבין זיסק ויתר הנאשמים מאחר שהעורר הוא שהחל במסכת מעשי הסחר ובקשירת הקשרים לצורך כך, בעוד זיסק ויתר הנאשמים פעלו לאחר כריתת הקשר הראשוני תוך שהם

מחויבים לדווח לעורר ולהעביר לו כספים. עוד נקבע כי לעורר זמינות גבוהה של סמים באזור מגוריו ולכך החלופה המוצעת אינה מאיינת את מסוכנותו.

8. על החלטה זו הוגש הערר שלפני. לטענת העורר שגה בית משפט קמא שעה שהבחין בין העורר לזיסק וליתר הנאשמים בתיק שכן חלקו של זיסק אינו נופל מזה של העורר. לטענתו, ראייה לכך ניתן למצוא בעובדה שהסוכן שהפליל את הנאשמים המשיך קשריו עם זיסק במנותק מן העורר. עוד טוען העורר כי נגד זיסק תלוי ועומד מאסר מותנה בעוד עברו שלו נקי. כמו כן, טוען העורר כי ניתן להבטיח את ניקיונו מסמים באמצעות פיקוח שירות המבחן ועריכת בדיקות שתן כמקובל.

9. בדיון לפני חזר בא כוח העורר על טענותיו דלעיל תוך שנטען כי קביעותיו של בית משפט קמא לענין ההבחנה בין העורר לזיסק אינן מבוססות עובדתית. המדינה מצדה הביעה התנגדותה לערר. נטען כי ההבחנה של בית המשפט בין העורר לבין זיסק מבוססת על הראיות ועל תסקירי שירות המבחן, ובסופו של דבר בעניינו של זיסק השתכנע בית המשפט בקיומה של חלופה שיש בה כדי לאיין את המסוכנות. לא כן בעניינו של העורר.

דיון והכרעה

10. עבירות של ייבוא וסחר בסמים מקימות עילת מעצר סטטוטורית (סעיף 21(א)(1)(ג)(3) לחוק המעצרים), ובית משפט זה קבע לא אחת כי ככלל נאשמים בעבירות סחר בסמים ובעבירות סמים אחרות שלא לצריכה עצמית – לא ישוחררו לחלופת מעצר אלא במקרים חריגים ויוצאי דופן (ראו מבין רבים: בש"פ 3899/95 מדינת ישראל נ' ג'מאל, פ"ד מט(3) 164 (1995); בש"פ 1970/08, 1993/08 וייספיש נ' מדינת ישראל (9.3.2008); בש"פ 7083/08 מדינת ישראל נ' אלימלך (14.8.2008); בש"פ 4251/09 אוחיון נ' מדינת ישראל (22.05.2009); בש"פ 2396/15 רבי נ' מדינת ישראל (06.04.2015); בש"פ 3361/17 מדינת ישראל נ' ליזרוביץ' (22.6.2017); ובש"פ 7676/17 מדינת ישראל נ' בלחסן (16.11.2017); ובש"פ 6997/18 בגדדי נ' מדינת ישראל (11.10.2018)).

העבירות המיוחסות לעורר ונסיבות ביצוען הן חמורות. התסקירים בעניינו של העורר אינם חיוביים, ובנסיבות אלה קשה לראות מהן הנסיבות החריגות ויוצאות הדופן המצדיקות שחרור העורר לחלופת מעצר.

11. אשר לטענת האפליה מול זיסק. בהחלטתו מיום 26.3.2018 בבקשת המדינה למעצר העורר עד לתום ההליכים קבע בית משפט קמא בין היתר, כי העורר "הוא ראש וראשון בייזום העסקאות ורקירתם", ובהחלטתו מיום 20.9.2018, בה דחה את טענת העורר לאפליה, קבע בית המשפט כאמור כי קיים שוני בין העורר לבין זיסק ויתר הנאשמים מאחר שהעורר הוא שהחל במסכת מעשי הסחר ובקשירת הקשרים לצורך כך, בעוד זיסק ויתר הנאשמים פעלו לאחר כריתת הקשר הראשוני תוך שהם מחויבים לדווח לעורר ולהעביר לו כספים. לעומת זאת, בהחלטת בית המשפט (מותב אחר) בעניינו של זיסק, בה החליט להמיר את מעצרו למעצר בפיקוח אלקטרוני צוין בין היתר כי "חל אצל המבקש כאן מפנה מאז מעצרו". זאת, לעומת הקביעה בעניינו של העורר, כי לעורר העדר רצון מספק להסתלק מעולם הסמים וכי הוא לא מצוי בשלב של הפנמה מלאה של הצורך בקבלת טיפול. בנסיבות אלה אין כל מקום לטענת אפליה.

12. אשר על כן הערר נדחה.

ניתנה היום, ט"ו בחשון התשע"ט (24.10.2018).

ש ו פ ט
